

ЛИМАНСЬКА МІСЬКА РАДА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Р І Ш Е Н Н Я

18.02.2022

м. Лиман

№8/21-2823

Про затвердження Програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді Лиманської міської територіальної громади на 2021-2025 роки у новій редакції

У зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою відповідно до постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 №807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів», з метою створення та розвитку комплексної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) і загальнолюдських цінностей, принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, усвідомлення громадянського обов'язку як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя в ній, формування почуття патріотизму, сучасної національної ідентичності, національної гідності, особистої відповідальності та дієвості за долю країни, відповідно до Указу Президента України від 18 травня 2019 року №286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Закону України «Про освіту», Цільової соціальної Програми національно-патріотичного виховання в Донецькій області на 2021–2025 роки, затвердженої розпорядженням Голови обласної державної адміністрації від 05.11.2020 №1215/5-20, керуючись ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді Лиманської міської територіальної громади на 2021–2025 роки у новій редакції (далі- Програма) (додається).
2. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Лиманської міської ради від 24.12.2020 №8/3-53 «Про затвердження Програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді Лиманської об'єднаної територіальної громади».
3. Виконання Програми покласти на управління освіти, молоді та спорту Лиманської міської ради (Діденко).

4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестиційної, підприємницької діяльності, сфери послуг та регуляторної політики (Вінничук), з питань освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури та спорту, справах молоді та соціального захисту населення (Ребров), заступника міського голови Афоніна Ю.А.

Міський голова

Олександр ЖУРАВЛЬОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення Лиманської міської ради

№ _____

**ПРОГРАМА
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
ЛИМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2021 – 2025 РОКИ
(нова редакція)**

ЗМІСТ

I. Паспорт Програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді Лиманській міській територіальної громади на 2021 – 2025 роки	3
II. Вступ	4
III. Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямована Програма	4
IV. Мета Програми	6
V. Завдання Програми	6
VI. Напрямки реалізації завдань Програми	7
VII. Очікувані результати виконання Програми	9
VIII. Обґрунтування обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	9
IX. Координація та контроль за ходом виконання Програми	10

**I. Паспорт Програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді
Лиманської міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки**

1.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Указ Президента України від 18 травня 2019 року №286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»
2.	Розробник Програми	Управління освіти, молоді та спорту Лиманської міської ради
3.	Відповідальні виконавці Програми	Управління освіти, молоді та спорту Лиманської міської ради
4.	Термін реалізації Програми	2021-2025 роки
5.	Фінансування заходів Програми	Здійснюється щорічно в межах затверджених бюджетних асигнувань місцевого бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством

II. Вступ

На виконання Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» від 13 жовтня 2015 року №580 (зі змінами), з метою створення в Лиманській ТГ системи загального, комплексного, безперервного патріотичного виховання, освіти дітей та молоді на основі збереження та примноження культурної спадщини, відродження традиційних цінностей, умов для глибокого усвідомлення взаємозв'язку між ідеями свободи, правами людини та її громадянською відповідальністю в 2017 році розроблено Програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді Лиманської територіальної громади на 2017-2020 рр., затверджену рішенням Лиманської міської ради (далі – Програма) від 16.03.2017 №7/25-1159 та вжито заходів щодо системного її виконання.

Головною метою Програми було створення в Лиманській ТГ ефективної системи виховної роботи щодо формування у дітей та молоді патріотичних почуттів, активної життєвої позиції, формування особистісних рис громадянина своєї країни, виховання конкурентоспроможної особистості, здатної успішно самореалізуватися в соціумі як громадянин, професіонал, носій української національної культури.

Реалізація Програми відбувалася структурними підрозділами Лиманської ТГ через систему взаємопов'язаних проєктів: «Відповідальна особистість – міцна держава», «Збережи країну для майбутнього», «З любов'ю в серці, з вірою в душі», «Соборно жито засіваємо», «А мова – це душа народу, народ без мови – не народ», «Ми українці. Ми європейці».

Протягом 2017-2020 років планові обсяги фінансування на реалізацію Програми склали – 3317,065 тис. грн.

У 2017 році обсяг фінансування склав – 381,250 тис. грн.;

2018 році – 707,014 тис. грн.;

2019 році – 1353,00 тис. грн.;

2020 році – 875,801 тис. грн.

Згідно з орієнтовним планом заходів Програми протягом 5 років проведено 431 захід на міському рівні, на шкільному рівні - понад 2,5 тис. заходів, у яких взяли участь 1 213,2 тис. осіб - учнів, педагогів, представників громади, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил в Донецькій та Луганській областях, батьківська спільнота.

Дієвим інструментом реалізації напрямків Програми є діяльність координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання Лиманської ТГ.

Отже, Програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді у Лиманській ТГ реалізована багатьма суб'єктами виховного процесу, мала багаторівневий характер та показала свою ефективність.

III. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма 2021-2025 роки

Програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді в Лиманській міській територіальній громаді на 2021–2025 роки (далі – Програма) базується на основі принципів національної самобутності українського народу, його консолідації навколо спільного майбутнього, захисту незалежності, територіальної цілісності України та формування спільних ціннісних орієнтацій через дієву участь у процесі розбудови Української держави.

Програма враховує індикатори ефективності і ціннісні орієнтири, визначені Стратегією національно-патріотичного виховання, затвердженою Указом Президента України від 18 травня 2019 року №286, ураховує засади державної політики щодо відновлення, збереження та вшанування національної пам'яті про боротьбу та борців за незалежність України у ХХ столітті, схвалені законами України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09 квітня 2015 №314-VIII, «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 09 квітня 2015 року №317-VIII, постанови Верховної Ради України «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» від 12 травня 2015 року №373-VIII, Програми національно-патріотичного виховання в Донецькій області на 2021-2025 роки, затвердженої розпорядженням Голови облдержадміністрації від 05.11.2020 №1215/5-20.

Проблеми, які потребують розв'язання:

несистемний характер формування української ідентичності, громадянськості та національно-патріотичної свідомості громадян України, особливо дітей та молоді;

необхідність підвищення рівня розвитку громадянсько-патріотичного, військово-патріотичного та духовно-морального виховання на основі суспільно-державних (національних) цінностей;

наявність істотних відмінностей у системах цінностей, світоглядних орієнтаціях груп суспільства, населення певних територій країни, окремих громадян, внаслідок чого продукуються протилежні погляди на минуле і майбутнє нації, шляхи її подальшого поступу, утворюється підґрунтя для невинуватеної фрагментації, просування несумісних із незалежністю держави місцевих ідентичностей, міжрегіональних, міжетнічних, мовних конфліктів, що жодним чином не сприяє національній консолідації, суперечить принципам державності та соборності України та позначається на здобутках державотворення;

наявність імперсько-тоталітарних рудиментів у суспільній свідомості, розбіжності уявлень про історичне минуле, викликаних століттями бездержавності, тоталітарною добою, Голодомором 1932 – 1933 років і масовим голодом 1921 – 1923, 1946 – 1947 років та політичними репресіями української духовно-культурної спадщини й історичної пам'яті;

незавершеність процесу формування національного мовно-культурного простору, стійкості його ціннісної основи до зовнішнього втручання;

недостатній рівень готовності суспільства до захисту територіальної цілісності держави, зважаючи на відверту агресію Російської Федерації проти України;

необхідність збільшення рівня охоплення населення, зокрема дітей та молоді, проектами та заходами з національно-патріотичного виховання;

недостатня активність інститутів громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання;

необхідність підвищення рівня поінформованості населення про зміст, завдання, форми реалізації державної політики в сфері національно-патріотичного виховання, і їх можливості, зокрема дітей та молоді, в цій сфері;

брак кваліфікованого кадрового потенціалу в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, у навчальних закладах для організації та здійснення заходів із національно-патріотичного виховання;

На початку 2020 року в Донецькій та Луганській областях Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та Центром політичної соціології (із залученням мережі фірми «Юкрейніан Соціолоджі Сервіс») за фінансової підтримки Посольства Великої Британії було проведено Регіональне дослідження громадської думки. Встановлено, що ідею надання російській мові статусу другої державної підтримали однакові частки (60%) респондентів Донецької та Луганської областей, тоді як негативне ставлення до такої ідеї висловили 21% донеччан та 16% луганчан. Порівняно з листопадом 2018 року в Донецькій області суттєвої зміни позицій не зафіксовано.

Серед опитаних респондентів переважає загальнонаціональна ідентичність – 54% опитуваних вважають себе насамперед громадянами України. 12 % респондентів вважають себе жителями свого міста, 10 % - жителями регіону, 8,4 % - громадянами Європи, 5,8 % - громадянами колишнього Радянського Союзу, 4 % - представниками своєї національності, 1% - громадянами Росії та 0,6 % - не визначилися із відповіддю.

Отже, існує потреба у впровадженні єдиного підходу в сфері національно-патріотичного виховання щодо формування української громадянської ідентичності, що сприятиме єдності та консолідації суспільства у Донецькій області та Лиманській міській територіальній громаді.

Програма потребує міжгалузевої взаємодії та повинна передбачати заходи з урахуванням таких вікових категорій: діти (6 – 14 років), молодь (14 – 35 років), населення від 35 років.

IV. Мета Програми

Метою Програми є створення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді шляхом формування та утвердження української громадянської ідентичності на основі єдиних суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність) і загальнолюдських цінностей, принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, усвідомлення громадянського обов'язку як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни та забезпечення власного благополуччя в ній.

V. Завдання Програми

Формування суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність);

виховання поваги до Конституції України, законів України, державних символів - Герба, Прапора, Гімну України;

підвищення ролі української мови як національної цінності;

підвищення престижу служби у Збройних Силах України, готовності до захисту України та виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів та державного суверенітету України;

піднесення ролі громадянина у суспільно-політичному житті держави та становлення його як одного із ключових суб'єктів державної політики у сфері національно-патріотичного виховання;

розвиток міжрегіональної та міжнародної співпраці з державами Європейського Союзу та євроатлантичного простору, іншими розвинутими державами, які успішно впроваджують заходи у сфері національно-патріотичного виховання;

формування здорового способу життя як важливої складової розвитку та виховання людини;

оптимізація механізму скоординованої систематичної співпраці відповідних державних структур із інститутами громадянського суспільства та ініціативними групами;

підвищення професійної компетентності фахівців, що працюють у сфері національно-патріотичного виховання;

підвищення ролі молодіжних ініціатив у формуванні стратегії розвитку громади.

VI. Напрямки реалізації завдань Програми

З метою раціонального використання ресурсів Програма передбачає концентрацію зусиль за такими напрямками:

Напрямок 1. Формування української громадянської ідентичності:

популяризація кращих здобутків національної культурної і духовної спадщини, героїчного минулого українського народу;

популяризація української мови, як важливої складової для формування особистості, її самоідентифікації, національної свідомості;

інформаційно-просвітницька робота, спрямована на виховання у громадян шанобливого ставлення до державних та національних символів України, елементів української національної ідентифікації, роз'яснення їх значення для розбудови держави;

залучення учасників антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил, учасників революційних подій в Україні у 1990, 2004, 2013-2014 років, членів родин Героїв Небесної Сотні до процесів національно-патріотичного виховання;

вшанування героїв Української Революції 1917-1921 років, і визначних подій цього періоду українського державотворення;

ушанування пам'яті жертв окупаційних режимів, зокрема Голодомору 1932-1933 років і масового голоду 1921-1923 і 1946-1947 років, депортації кримсько-татарського народу;

подолання негативних наслідків комуністичного та засудження націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні;

попередження проявів ксенофобії, расової та етнічної нетерпимості у суспільстві;

сприяння громадянській освіті дітей та молоді як відповідальних і активних громадян, які сповідують та відстоюють демократичні цінності;

розвиток напряму національно-патріотичного виховання у молодіжних центрах МТГ;

Забезпечення закладів освіти та молодіжних центрів Лиманської міської територіальної громади оснащенням та інформаційними матеріалами з питань національно-патріотичного виховання; сприяння проведенню та організації конкурсів виставок та фестивалів з національно-патріотичного виховання в закладах освіти Лиманської міської територіальної громади.

Напрямок 2. Співпраця з інститутами громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання:

підтримка інститутів громадянського суспільства шляхом проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 року №1049 (зі змінами);

сприяння інституційному розвитку пластового, скаутського руху шляхом реалізації програм, проектів спрямованих на досягнення пластової, скаутської освітньої (навчальної) програми;

сприяння створенню та розвитку інфраструктури пластового, скаутського руху; залучення представників громадянського суспільства до розробки проектів місцевої Програм національно-патріотичного виховання;

сприяти розширення мережі осередків пластунського, скаутського руху.

Напрямок 3. Військово-патріотичне виховання:

підвищення престижу військової служби через проекти (заходи) національно-патріотичного виховання;

сприяння готовності громадян (зокрема молоді) до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;

проведення заходів зі спортивної підготовки та фізичного виховання, спрямованих на підвищення рівня свідомого ставлення молоді до активного та здорового способу життя;

організація та проведення змагань із військово-прикладних, військово-спортивних видів серед команд військово-патріотичних (патріотичних) об'єднань, клубів і навчальних закладів;

набуття молоддю практичних навичок з основ військової справи;

підготовка виховників з організації національно-патріотичних вишколів та ігор, із числа громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

забезпечення створення та діяльності штабу з підготовки та проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

здійснення матеріально-технічного забезпечення діяльності гуртків дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та сприяння їх участі у обласних, всеукраїнських і міжнародних заходах національно-патріотичного виховання;

організація та проведення місцевих та регіональних етапів наметових таборувальних дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

залучення до військово-патріотичного виховання учасників антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил;

підтримка державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та зближення з НАТО зі збереженням українських національних цінностей і традицій;

Напрямок 4. Організаційно-методична та інформаційно-просвітницька робота у сфері національно-патріотичного виховання:

забезпечення постійної роботи місцевих координаційних рад з питань

національно-патріотичного виховання як дорадчих органів із залученням до їх складу фахівців з питань освіти, молодіжної політики, фізичної культури та спорту, культури і мистецтва, запобігання надзвичайним ситуаціям, військовослужбовців, а також представників організацій громадянського суспільства відповідного спрямування;

організація постійно діючих рубрик у засобах масової інформації сайтах шкіл, що популяризують українську історію, боротьбу українського народу за незалежність, мову та культуру, досвід роботи з національно-патріотичного виховання різних соціальних інститутів;

удосконалення системи підготовки та перепідготовки кадрів, які займаються питаннями національного і патріотичного виховання молоді;

здійснення моніторингу щодо розуміння сучасною молоддю поняття патріотизму, ставлення підрастаючого покоління до держави та громадянського суспільства;

сприяння залученню національно-патріотичної активної молоді до діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

VII. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу:

збільшити кількість громадян, які сприймають суспільно-державні (національні) цінності (самобутність, воля, соборність, гідність) та збільшення загальнодержавної ідентифікації;

збільшити на 10 відсотків чисельність молоді, охоплених заходами (проектами), які спрямовані на виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;

збільшити на 5 відсотків чисельність громадян, готових захищати незалежність і територіальну цілісність України ненасильницькими методами, такими як волонтерство, благодійність тощо;

збільшити кількість молоді, залученої до проєктів (заходів) національно-патріотичного виховання на 5 відсотків щорічно шляхом налагодження системної освітньої, виховної, інформаційної роботи, проведення заходів за участі організацій, установ національно-патріотичного спрямування, громадських активістів, волонтерів;

поширити пластовий, скаутський рух в Лиманській міській територіальній громаді;

збільшити кількість дітей та молоді, включених до пластового, скаутського руху у Лиманській міській територіальній громаді;

забезпечити підготовку активістів, волонтерів, що опікуються питаннями національно-патріотичного виховання дітей та молоді;

наповнити заклади освіти та молодіжні центри інформаційними матеріалами національно-патріотичного змісту.

VIII. Обґрунтування обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Видатки на виконання Програми здійснюватимуться за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством.

Програму передбачається реалізувати протягом 2021-2025 років.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей місцевого бюджету під час формування його показників.

ІХ. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Органом, що здійснює координацію дій між виконавцями Програми та контролює її виконання, визначає порядок взаємного інформування (із зазначенням конкретних строків), звітування, є управління освіти, молоді та спорту Лиманської міської ради.

Програма розроблена управлінням освіти, молоді та спорту Лиманської міської ради

Начальник управління освіти, молоді та спорту
Лиманської міської ради

Надія ДІДЕНКО

Секретар Лиманської міської ради

Надія ЛЯШКО